

[Lysholt Hansen.]

ønske om, at der ved fastsættelsen af lejeværdien af bibliotekslokaler, der stilles gratis til disposition for et bibliotek, skulle forhandles med indenrigsministeriet. Da Sognerådsforeningerne er repræsenteret i biblioteksrådet, der gør indstilling til undervisningsministeriet om fastsættelse af lejeværdien, erklærede man sig ved en mundtlig forhandling, vi havde med foreningen, tilfreds med det tilsagn, der er nedfældet i betænkningen om, at undervisningsministeren vil forhandle med de kommunale organisationer, inden han fastsætter reglerne for beregning af lejeværdien af bibliotekslokaler.

Dansk Forfatterforening har i en skriftlig henvendelse anmodet om, at de beløb, der afsættes på de årlige finanslove i henhold til bibliotekslovens § 7 svarende til 5 pct. af bibliotekernes grundtilskud, måtte blive forhøjet til 10 pct. Det var det ene. Det andet var, at danske forfatters enker, der ikke havde indgået nyt ægteskab, måtte komme i betragtning ved udbetaling af beløb fra Forfatterfonden; det tredje, at umyndige børn af danske forfattere ligeledes måtte komme i betragtning.

Forhøjelsen fra 5 pct. til 10 pct. har ikke kunnet finde tilslutning i udvalget. Derimod er ønsket med hensyn til enkerne imødekommet i selve lovforslaget, ligesom en senere henvendelse til ministeriet fra Forfatterforeningen vedrørende udbetaling af vederlag til enker, hvor der er tale om separation og skilsmisse, er imødekommet gennem ændringsforslag nr. 5 i betænkningen, der er stillet af ministeren med udvalgets tilslutning. Endelig er også forfatternes ønske om, at umyndige børn efter danske forfattere skal have ret til at få del i vederlag, imødekommet ved ændringsforslag nr. 4, der ligeledes er stillet af ministeren med tilslutning af hele udvalget.

Den danske Forlæggerforening har såvel skriftligt som mundtligt over for udvalget fremført, at den stærke stigning i bibliotekernes bogudlån efter forlæggernes opfattelse betyder et mindre salg gennem boghandlerne. De fremfører, at litterært og kulturelt værdifulde, men mindre salgbare bøgers udgivelse må opgives, hvis der ikke på en eller anden måde gives forlæggerne kompensation på grund af det stigende ud-

lån. Foreningen ønskede derfor i biblioteksloven optaget bestemmelser, der kunne sikre danske forlæggere et rimeligt vederlag for udnyttelsen af deres indsats. Foreningen pegede på to muligheder, enten en lånerafgift til fordel bl. a. for forlæggerne eller et tillægsbeløb for hver indkøbt bog til bibliotekerne. Beløbet skulle så tilfalde forlæggeren, der står som bogens udgiver. Forlæggernes ønsker har ikke kunnet imødekommes af udvalget.

Også Dansk Oversætterforbund har henvendt sig til udvalget såvel skriftligt som mundtligt. Oversætterne ønskede at få en stilling parallel med den, originalforfatterne har med hensyn til at opnå et vederlag efter finansloven på 5 pct. af bibliotekernes grundtilskud, idet de hævdede, at karakteren af oversætternes arbejde ganske svarer til forfatternes. Oversætterne ønskede derfor oprettet en dansk oversætterfond, der skulle hente sine midler fra finansloven, ved at der årlig på denne optoges et beløb svarende til 2½ pct. af folkebibliotekernes grundtilskud. Heller ikke oversætternes ønsker har kunnet imødekommes af udvalget.

I anledning af den førte diskussion om indførelse af en biblioteksafgift har udvalget endelig modtaget en skriftlig henvendelse fra biblioteksrådet, der består af repræsentanter for De samvirkende Sognerådsforeninger, købstæderne, amtskommunerne, skolebibliotekerne, statsbibliotekerne, Danmarks Biblioteksforening, Bibliotekarforeningen og Københavns kommunebiblioteker.

Biblioteksrådet siger i sin enstemmige udtalelse, at folkebibliotekerne efter dets opfattelse ikke skader salget af bøger, at folkebibliotekerne tværtimod har stimuleret lysten til selv at eje bøger, at forfatterne hellere end gerne ser deres bøger på bibliotekernes hylder, at store dele af den oplysende litteratur ikke ville have set dagens lys, om ikke bibliotekerne havde skabt interesse for den og ved deres køb havde gjort det muligt, at den blev udgivet, at bibliotekernes køb af de store, kendte forfatteres bøger er så ringe i forhold til deres salg, at det ikke kan have større betydning, at bibliotekernes køb for mange yngre og endnu ret ukendte forfattere har været vejen til læserne, at vederlagsfrit udlån er almindeligt i alle de nordiske lande, i